

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 14.7.2004
KOM(2004) 494 endelig

2004/0166 (AVC)

Forslag til

RÅDETS FORORDNING

om oprettelse af Samhørighedsfonden

(forelagt af Kommissionen)

BEGRUNDELSE

Ifølge traktatens artikel 161, stk. 2, yder en Samhørighedsfond støtte til projekter inden for miljø og transeuropæiske net på transportinfrastrukturområdet.

Samhørighedsfonden blev oprettet ved forordning (EF) nr. 1164/94, hvorved man for første gang fastlagde rammerne for dens gennemførelse. Forordningen blev efterfølgende suppleret med forordning (EF) nr. 1264/1999 og (EF) nr. 1265/99.

Efter EU's udvidelse den 1. maj 2004 gælder Samhørighedsfonden for de ti nye medlemsstater indtil udgangen af 2006 og de tre medlemsstater, der allerede modtager bidrag (Spanien, Portugal og Grækenland), i perioden 2000-2006.

For programmeringsperioden 2007-2013 fastsættes de generelle bestemmelser for strukturfondene og Samhørighedsfonden i forordning (EF) nr. ..., hvor det ligeledes er fastsat, at Samhørighedsfonden bidrager til målet om konvergens mellem medlemsstaterne og de mindst udviklede regioner ved at støtte operationelle programmer vedrørende dette mål. Som led i reformen af samhørighedspolitikken og dens gennemførelse, der er omhandlet i tredje rapport om samhørighed vedtaget af Kommissionen i februar 2004, integreres støtten fra Samhørighedsfonden i den flerårige programmering af strukturfondene og omfatter ligeledes støtte til store projekter. Reformen ændrer ikke ved samhørighedspolitikken grundlæggende principper (flerårig programmering, partnerskab, evaluering og delt forvaltning), men har til formål på den ene side at styrke det strategiske sigte og på den anden side at forenkle gennemførelsen. Forenklingen består bl.a. i at mindske antallet af fonde, forenkle programmeringen, klarlægge medlemsstaternes og Kommissionens rolle med hensyn til den finansielle forvaltning og kontrol og tilpasse gennemførelsesbestemmelserne, bl.a. afhængigt af, hvor stor en andel Fællesskabets bidrag udgør.

Foranstaltninger vedrørende transeuropæiske transportnet, som finansieres af Samhørighedsfonden, skal være i overensstemmelse med de retningslinjer, Rådet og Europa-Parlamentet har vedtaget, jf. den reviderede beslutning (EF) nr. 1692/96.

Samhørighedsfondens støtte bidrager til at nå EU's miljøpolitiske mål, jf. artikel 174 i traktaten.

Tiltrædelsen af nye medlemsstater den 1. maj 2004, som alle er berettigede til støtte fra Samhørighedsfonden, har skabt nye og store finansieringsbehov, hvilket har gjort det nødvendigt at udvide fondens støtteområde. Samhørighedsfonden kan derfor ligeledes yde støtte til foranstaltninger inden for områder, der fremmer en bæredygtig udvikling og har et klart miljøsigt, såsom bedre energiudnyttelse og vedvarende energi, og inden for transport til foranstaltninger, som udover de transeuropæiske net, vedrører jernbaner, indre vandveje og søruter, multimodal transport og interoperabilitet, begrænsning af vej- og lufttransport, renere bytrafik og kollektive transportmidler. Denne udvidelse af støtteområdet er i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i traktaten og i tråd med de prioriterede opgaver, der blev vedtaget af Det Europæiske Råd i Lissabon (marts 2000) og i Göteborg (juni 2001).

Denne forordning har til formål at klarlægge Samhørighedsfondens opgaver og fastsætte de specifikke gennemførelsesbestemmelser, navnlig for så vidt angår den betingede støtte og fondens anvendelsesområde.

Medlemsstater, som modtager støtte fra Samhørighedsfonden, skal opfylde betingelserne i traktaten vedrørende konvergensprogrammer og for så vidt angår medlemsstater, der er med i Den Økonomiske og Monetære Union, betingelserne om at undgå uforholdsmæssigt store underskud. Støtte fra Samhørighedsfonden er betinget af, at disse betingelser er opfyldt. Hvis Rådet på forslag af Kommissionen konstaterer, at der foreligger et uforholdsmæssigt stort underskud, og den pågældende medlemsstat ikke følger op med afhjælpende foranstaltninger, suspenderes Samhørighedsfondens forpligtelser med virkning pr. 1. januar det efterfølgende år. Suspensionen ophører, når Rådet, igen på forslag fra Kommissionen, konstaterer, at den pågældende medlemsstat har truffet afhjælpende foranstaltninger, hvorved den bliver i stand til at opfylde betingelserne i traktaten og Rådets afgørelser.

Forslag til

RÅDETS FORORDNING

om oprettelse af Samhørighedsfonden

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 161, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Kommissionen¹,

under henvisning til samstemmende udtalelse fra Europa-Parlamentet²,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg³,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget⁴, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Forordning (EF) nr. ... om generelle bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond og Samhørighedsfonden⁵ fastlægger rammebestemmelserne for indsatsen under strukturfondene og Samhørighedsfonden, idet den fastsætter mål, principper, regler for partnerskab, programmering, evaluering og forvaltning. Samhørighedsfondens opgaver bør derfor præciseres i forhold til den nye ramme og den opgave, den pålægges i traktaten, og for klarhedens skyld bør Rådets forordning (EF) nr. 1164/94 af 16. maj 1994 om oprettelse af Samhørighedsfonden erstattes⁶.
- (2) Projekter vedrørende transeuropæiske net, der finansieres af Samhørighedsfonden, skal være i overensstemmelse med Rådets og Europa-Parlamentets retningslinjer. Projekter af fælles interesse får høj prioritet for at sikre en koncentreret indsats, jf. Europa-Parlamentets og Rådets beslutning nr. 1692/96/EF af 23. juli 1996 om Fællesskabets retningslinjer for udvikling af det transeuropæiske transportnet⁷.
- (3) Fællesskabet kan gennem Samhørighedsfonden bidrage til foranstaltninger, der har til formål at gennemføre Fællesskabets miljøpolitiske mål, jf. artikel 174 i traktaten.

¹ EUT C [...] af [...], s. [...].

² EUT C [...] af [...], s. [...].

³ EUT C [...] af [...], s. [...].

⁴ EUT C [...] af [...], s. [...].

⁵ EUT Laf, s.

⁶ EFT L 130 af 25.5.1994, s. 1. Senest ændret ved tiltrædelsesakten af 2003.

⁷ EFT L 228 af 9.9.1996, s. 1.

Ifølge traktatens artikel 175, stk. 5, kan Rådet, når en foranstaltning baseret på stk. 1 i denne artikel indebærer udgifter, der skønnes uforholdsmæssigt store for en medlemsstats offentlige myndigheder, træffe afgørelse om støtte fra Samhørighedsfonden med forbehold af princippet om, at forureneren betaler.

- (4) Samhørighedsfondens indsats skal tage hensyn til EU's prioriterede opgaver efter udvidelsen og især til dem, Det Europæiske Råd i Göteborg definerede på miljøområdet med henblik på en bæredygtig udvikling.
- (5) Med få undtagelser, for hvilke der skal fastlægges særlige regler, afgøres det på nationalt plan, hvilke udgifter der er støtteberettigede, jf. forordning (EF) nr. ... Undtagelserne vedrørende Samhørighedsfonden skal således præciseres.
- (6) Reglerne for, hvilke betingelser der skal være opfyldt for at modtage støtte, gælder fortsat, forudsat at betingelserne for økonomisk konvergens, jf. traktatens artikel 104, er opfyldt og under hensyntagen til nødvendigheden af sunde offentlige finanser. De medlemsstater, der deltager i Den Økonomiske og Monetære Union, skal iværksætte stabilitetsprogrammer, mens medlemsstater, der ikke deltager heri, skal iværksætte konvergensprogrammer, som defineret i Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 af 7. juli 1997 om styrkelse af overvågningen af budgetstillinger samt overvågning og samordning af økonomiske politikker, hvilket i begge tilfælde skal sikre, at de økonomiske konvergenskriterier i traktatens artikel 104 er opfyldt -

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

Artikel 1

Samhørighedsfondens oprettelse og opgaver

1. Der oprettes en Samhørighedsfond, i det følgende benævnt "fonden", med det formål at bidrage til en styrkelse af den økonomiske, sociale og territoriale samhørighed i Fællesskabet med henblik på at fremme en bæredygtig udvikling.
2. Fonden skal bidrage til finansieringen af programmer, der understøtter de mål, der er fastsat i traktaten.
3. Bestemmelser om fonden findes i forordning (EF) nr. .. og denne forordning.

Artikel 2

Støttens anvendelsesområde

Støtten fra fonden fordeles rimeligt og hensigtsmæssigt inden for følgende områder, idet der tages højde for specifikke investerings- og infrastrukturbehov i den enkelte medlemsstat, der modtager støtte:

- 1) transeuropæiske transportnet, navnlig prioriterede projekter af fælles interesse, jf. beslutning (EF) nr. 1692/96/EF

- 2) gennemførelse af de mål i traktatens artikel 174, som er prioriteret i Fællesskabets miljøbeskyttelsespolitik i medfør af programmet for politik og virke inden for miljø
- 3) områder, der favoriserer bæredygtig udvikling og har et klart miljøsigte, såsom bedre energiudnyttelse og vedvarende energi, og inden for transport til foranstaltninger, som udover de transeuropæiske net vedrører jernbaner, indre vandveje og søruter, multimodal transport og interoperabilitet, begrænsning af vej- og lufttransport, renere bytrafik og kollektive transportmidler.

Artikel 3

Udgifters støtteberettigelse

Følgende udgifter er ikke berettigede til støtte fra fonden:

- 1) moms
- 2) renter af gæld
- 3) køb af jord for et beløb, der udgør mere end 10 % af de samlede støtteberettigede udgifter til den pågældende foranstaltning
- 4) lokaler
- 5) afvikling af atomkraftværker.

Artikel 4

Betinget støtte

1. Støtten fra fonden er betinget af følgende regler.
2. Hvis Rådet:
 - a) i overensstemmelse med artikel 104, stk. 6, i EF-traktaten har fastslået, at der foreligger et uforholdsmæssigt stort underskud i en medlemsstat og
 - b) i overensstemmelse med artikel 104, stk. 8, i EF-traktaten har konstateret, at en medlemsstat, efter henstilling fra Rådet, jf. artikel 104, stk. 7, i EF-traktaten, ikke har fulgt op med virkningsfulde foranstaltninger, eller at disse foranstaltninger har vist sig at være utilstrækkelige,

kan det beslutte at suspendere hele eller dele af støtten fra fonden til den pågældende medlemsstat med virkning fra den 1. januar det følgende år. Beslutningen om suspension gælder forpligtelserne.

3. Rådet beslutter at ophæve suspensionen af støtten fra fonden, hvis det konstaterer, at den pågældende medlemsstat har truffet afhjælpende foranstaltninger. Kommissionen træffer de nødvendige foranstaltninger til, at de suspendede forpligtelser genopføres på budgettet.
4. Rådet træffer de beslutninger, der er omhandlet i stk. 2 og 3, med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen.

Artikel 5

Overgangsbestemmelser

Denne forordning er ikke til hinder for, at en støtte, som Rådet eller Kommissionen har godkendt på grundlag af forordning (EF) nr. 1164/94 inden den 1. januar 2007, videreføres eller ændres, herunder helt eller delvis suspenderes.

Ansøgninger, der er indgivet i henhold til forordning (EF) nr. 1164/94, forbliver gyldige.

Artikel 6

Ophævelse

Forordning (EF) nr. 1164/94 ophæves med virkning fra den 1. januar 2007.

Henvisninger til forordning (EØF) nr. 1164/94 betragtes som henvisninger til nærværende forordning.

Artikel 7

Revisionsklausul

Rådet tager senest den 31. december 2013 denne forordning op til fornyet overvejelse og træffer afgørelse i overensstemmelse med traktatens artikel 161.

Artikel 8

Ikrafttræden

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Den anvendes fra den 1. januar 2007.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

På Rådets vegne
Formand
[...]